

# AV Hollandia *krijtstrepen in rood en wit*

Sturnus vulgaris ofwel alledaagse draaier

*'De spreeuw is de Amsterdammer onder de vogels. Brutaal, luidruchtig. Tegen borreltijd komen ze bijeen. Ze kwetteren volop en slaan daarbij met hun vleugels de maat.'* Kester Freriks - *Vogels kijken: Alle driehonderd Nederlandse vogelsoorten* - heeft de kennis en weet de woorden om welke



vogelsoort dan ook te karakteriseren. Dat er zich tussen de spreeuwen die met elkaar een groep of zwerm vormen altijd een dirigent bevindt is hem echter onbekend. Ook ik wist het niet, maar het winterse weer van de afgelopen weken heeft mij nieuwe inzichten over het sociale leven van de spreeuw verschaft. Zo bracht de door sneeuwduinen veroorzaakte hongersnood onder het spreeuwengebied in mijn straat aan het licht dat een bijzonder gespikkeld vrouwtjesexemplaar de leiding neemt bij de verdeling van het weinige voedsel dat ze met z'n allen in een lawaaierige samenwerking en na veel krabben en pikken onder de sneeuw vandaan weten te wroeten. Zonder scepter maar met vastberaden vleugelslag dirigeert het vrouwtjesexemplaar haar kibbelende onderhorigen met het gevonden voer naar een door mensenhanden sneeuwvrij geveegde plek op het grasveld in mijn voortuin. Als alle verzamelde besjes, pitjes, korstjes brood, kruimeltjes aardappel, stukjes appelpeer en etensrestjes uit slecht afgesloten vuilnisbakken op de aangewezen plek liggen geeft de gespikkelde leidster met een voor de gelegenheid menselijke stem het commando EET en wee het spreeuwkje dat dan niet oplet want in geen tijd wordt al het lekkers met veel onderling gekift vliegensvlug opgeschrokt. De heer en mevrouw Merel alsook een stelletje uit het hoge noorden afkomstige koperwieken kunnen niets anders doen dan met druppende snaveltjes toekijken. Ze komen er niet aan te pas. Roodborst, mees en mus prijzen zich gelukkig dat er op hun menu ook nog ander eten staat. Alleen de katten Grimski en Glip verstoren soms de spreeuwen tijdens het opeten van de zo moeizaam bij elkaar gescharrelde winterkost, maar er is er geen zo dom om zich te laten vangen. Ondanks de schaarste eten ze genoeg om voldoende fit en alert te blijven. In zijn vogelboekje schrijft Kester Freriks dat spreeuwen feilloos stemmen kunnen imiteren, zelfs voor het nabootsen van een fluitend mens verhippen ze niet. In *Petersons Vogelgids* lees ik dat ze ook moeiteloos andere vogels imiteren. Hoe vaak in het voorjaar gebeurt het niet dat mevrouw Merel zich laat verleiden door de zang van een spreeuw op vrijersvoeten. Denk niet dat meneer Merel het vrouwvolk van de spreeuw ook zo van de wijs kan brengen. Toch prijkt de merel in de top honderd van zingende vogels op de eerste plaats en moet de alledaagse draaier op die lijst drie-en-dertig andere vogelsoorten - waaronder bosuil, grutto en groene specht - boven zich dulden. Het zal de Amsterdammers onder de vogels een zorg zijn. Om koude winternachten te overleven gaan ze heel dicht tegen elkaar op een richeltje van het paleis op de Dam zitten of op het randje van een dakgoot in mijn straat. Vanaf hun roest voor de nacht lachen ze met keelgeluiden uit z'n eigen taal de fluit uit die eenzaam in de kou verrekt.

Mt.